SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (drugi senat)
z dne 6. julija 2005*

V zadevi T-148/04,

TQ3 Travel Solutions Belgium SA, s sedežem v Mechelenu (Belgija), ki sta najprej zastopala R. Ergec in K. Möric, nato B. Lissoir, odvetniki,

tožeča stranka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopata L. Parpala in E. Manhaeve, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

* Jezik postopka: francoščina.

ob sodelovanju

Wagon-Lits Travel SA, s sedežem v Bruslju (Belgija), ki jo zastopajo F. Herbert, H. Van Peer, odvetnika, in D. Harrison, solicitor, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

intervenient,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti odločb Komisije, naj tožeči stranki ne odda sklopa št. 1 naročila, ki je bil predmet razpisa št. 2003/S 143 129409, za opravljanje storitev potovalne agencije in naj se ta sklop odda drugemu podjetju, ter zaradi odškodninskega zahtevka za povračilo škode, ki naj bi jo tožeča stranka utrpela zaradi zavrnitve njene ponudbe,

SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (drugi senat),

v sestavi J. Pirrung, predsednik, N. J. Forwood in S. Papasavvas, sodnika,

sodni tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 8. marca 2005

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

1 Oddajo naročil storitev Komisije urejajo določbe naslova V dela 1 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL L 248, str. 1, v nadaljevanju: finančna uredba), in določbe Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje finančne uredbe (UL L 357, str. 1, v nadaljevanju: izvedbene določbe). Te določbe so določene glede na ustrezne direktive Skupnosti na tem področju, za naročila za storitve zlasti po Direktivi Sveta 92/50/EGS z dne 18. junija 1992 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil storitev (UL L 209, str. 1), kakor je bila spremenjena z Direktivo Evropskega Parlamenta in Sveta 97/52/ES z dne 13. oktobra 1997 (UL L 328, str. 1).

2 Člen 100(1) finančne uredbe določa, da „odredbodajalec sprejme odločitev o oddaji javnega naročila v skladu z merili za ocenitev sposobnosti in za ocenitev vsebine ponudbe, določenimi vnaprej v razpisni dokumentaciji in v pravilih za oddajo javnega naročila“. Člen 97(2) finančne uredbe in člen 138(1)(b) in (2) izvedbenih določb navajata, da se naročilo lahko odda v postopku za izbiro najugodnejše ponudbe, in sicer tiste, ki ima najboljše razmerje med kakovostjo in ceno.

3 Člen 100(2) finančne uredbe določa:

„Naročnik uradno obvesti vse kandidate ali ponudnike, katerih vloge ali ponudbe so bile zavržene, o razlogih za zavrženje [...]

Razkritje določenih informacij pa se lahko opusti, če bi oviralo uporabo prava, če bi bilo v nasprotju z javnim interesom ali bi škodovalo zakonitim poslovnim interesom javnih ali zasebnih podjetij ali bi lahko povzročilo izkrivljanje poštene konkurence med njimi."

4 Člen 139(1) izvedbenih določb predvideva: „Če so v ponudbi za dano naročilo ponujene [se zdijo] neobičajno nizke cene, mora naročnik, preden tako ponudbo zavrne samo iz tega razloga, pisno zahtevati podrobno obrazložitev vseh postavk ponudbe, za katere meni, da so pomembne, in jih mora preveriti po ustreznem zaslišanju vpletenih in ob upoštevanju prejete obrazložitve."

5 Člen 146(4) izvedbenih določb določa: „V primeru neobičajno nizke cene, navedene v členu 139 te uredbe, lahko komisija za ocenjevanje zahteva ustrezne informacije o vseh postavkah ponudbe."

Dejansko stanje

6 Komisija je z okvirno pogodbo 98/16/IX.D.1/1 z dne 13. januarja 1999 prenesla upravljanje storitev potovalne agencije za svoje uslužbence na družbo Belgium International Travel. Ta pogodba je bila najprej sklenjena za dve leti z možnostjo

trikratnega podaljšanja po eno leto in se je nanašala na obdobje od 1. aprila 1999 do 31. marca 2004. Z dodatkom z dne 27. februarja 2001 je bila navedena pogodba prenesena na tožečo stranko.

7 Komisija je z obvestilom o razpisu z dne 30. maja 2003, objavljenim v *Dodatku k Uradnemu listu Evropske unije* (UL 2003, str. 103), pod referenčno številko ADMIN/D1/PR/2003/051 po omejenem postopku objavila razpis za storitve potovalne agencije glede potovanj uradnikov in uslužbencev, ki so jim bila zaupana službena potovanja, ter vseh drugih oseb, ki potujejo na račun ali zahtevo institucij in organov Skupnosti.

8 Iz spisa izhaja, da je Komisija ta razpis razveljavila na podlagi odstopov določenih institucij Skupnosti.

9 Komisija je 29. julija 2003 v skladu s finančno uredbo in z izvedbenimi določbami v *Dodatku k Uradnemu listu Evropske unije* (UL 2003, S 143) pod referenčno številko 2003/S 143-129409 po omejenem postopku objavila nov razpis za storitve potovalne agencije glede potovanj uradnikov in uslužbencev, ki so jim zaupana službena potovanja, ter vseh drugih oseb, ki potujejo na račun ali zahtevo institucij in organov Skupnosti (oddelek II.1.6 obvestila o razpisu). Naročilo je bilo sestavljeno iz določenega števila sklopov, od katerih vsak ustreza enemu kraju izvajanja storitev, med drugim Bruslju (sklop št. 1), Luxembourgu (sklop št. 2), Grangeu (sklop št. 3), Geelu (sklop št. 5), Pettenu (sklop 6) in Sevilji (sklop št. 7).

10 Tožeča stranka je s priporočenim pismom z dne 28. novembra 2003 Komisiji predložila ponudbo za sklope št. 1, 2, 3, 5, 6 in 7 navedenega naročila.

11 Komisija je z dopisom z dne 24. februarja 2004 tožečo stranko obvestila , da njena ponudba za sklop št. 1 naročila (v nadaljevanju: sklop št. 1 ali sporno naročilo) ni bila upoštevana, ker je bilo razmerje med kakovostjo in ceno njene ponudbe nižje od tistega v izbrani ponudbi. V tem dopisu z dne 24. februarja 2004 je navedeno:

„Po pregledu ponudb, prejetih na podlagi našega razpisa, vam moramo, žal, sporočiti, da vaše ponudbe za sklope [št.] 1, 2, 3 in 7 zadevnega naročila ni bilo mogoče upoštevati. Razlogi za zavrnitev vaše ponudbe so ti:

Sklop [št.] 1 (Bruselj)

Ugotovljeno je bilo, da je razmerje med kakovostjo in ceno vaše ponudbe (51,55) nižje od razmerja podjetja, ki je bilo predlagano za izbranega ponudnika (87,62) [...]"

12 Tožeča stranka je z dopisom z dne 8. marca 2004 zaprosila za obvestilo o natančnejših podatkih glede izbire upoštevane ponudbe za sporno naročilo. Zahtevala je tudi, naj Komisija prekine postopek oddaje tega naročila in naj ne sklene pogodbe s podjetjem, ki je bilo izbrano za to naročilo.

13 Komisija je z dopisom z dne 16, marca 2004 dala tožeči stranki informacije o obrazložitvi svoje odločbe z dne 24. februarja 2004, s katero ji ni oddala spornega naročila, in njene odločbe, s katero ga je oddala drugemu podjetju (v nadaljevanju: odločba o neoddaji in odločba o oddaji). Komisija je predvsem natančno navedla, da je ponudba tožeče stranke dobila 51,55 točk, medtem ko je izbrana ponudba družbe Wagon-Lits Travel (v nadaljevanju: družba WT ali intervenient) po kakovostni in

finančni analizi prejela 87,62 točk, zato naj bi bila ponudba družbe WT gospodarsko najugodnejša in naj bi upravičevala oddajo spornega naročila temu podjetju. Komisija je opozorila tudi na to, da se ponudba družbe WT, čeprav naj bi bila na ravni cene jasno pod ponudbo tožeče stranke (indeks 100 za družbo WT in indeks 165,56 za tožečo stranko), „ni izkazala za neobičajno nizko in da tako ni bilo povoda za uporabo določb člena 139 [izvedbenih določb]".

14 Komisija je s telefaksom z dne 17. marca 2004 tožeči stranki predlagala podaljšanje okvirne pogodbe 98/16/IX.D.1/1 o storitvah potovalne agencije, ki je prenehala veljati 31. marca 2004, do vključno 27. junija 2004.

15 Komisija je z dopisom z dne 19. marca 2004 utemeljila svoj predlog za podaljšanje zgoraj navedene okvirne pogodbe s tem, da obvestila o navodilih novi sopogodbenici, torej družbi WT, in začetka učinkovanja nove pogodbe ni bilo mogoče izvesti do datuma izteka veljavnosti, predvidenega v navedeni okvirni pogodbi. Ta dopis je podrobneje navajal, da „zaradi rokov, ki jih ni mogoče skrajšati ter so neodvisni od volje Komisije in sopogodbenice, dajanja navodil novi sopogodbenici in začetka učinkovanja nove pogodbe ni bilo mogoče izvesti do naravnega prenehanja veljavnosti pogodbe [tožeče stranke]".

16 Tožeča stranka je s telefaksom z dne 22. marca 2004 obvestila Komisijo, da ne želi podaljšati okvirne pogodbe in da mora zato ta pogodba prenehati veljati 1. aprila 2004.

17 Komisija je z dopisoma z dne 23. in 26. marca 2004 tožečo stranko pozvala, naj kartoteke „profilov potnikov", ki jih je sestavila, da bi „zagotovila kontinuiteto storitev službenih potovanj", prenese na družbo WT. Tožeča stranka je z dopisoma z dne 25. in 31. marca 2004 obvestila Komisijo, da zavrača predložitev navedenih profilov družbi WT.

18 Komisija je 31. marca 2004 z družbo WT sklenila pogodbo o opravljanju storitev potovalne agencije v Bruslju. Ta pogodba je začela veljati 1. aprila 2004 z dodatkom, ki je novi pogodbenici dopuščal opravljanje storitev „ex-plant" (v njenih poslovnih prostorih) za prehodno obdobje od 1. aprila do 19. maja 2004.

Postopek in predlogi strank

19 Z vlogo, vpisano v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 26. aprila 2004, je tožeča stranka vložila to tožbo za razglasitev ničnosti odločbe o neoddaji in odločbe o oddaji ter za povračilo škode, ki naj bi jo utrpela zaradi teh dveh odločb.

20 Tožeča stranka je 26. aprila 2004 vložila predlog za odločanje po hitrem postopku v skladu s členom 76a Poslovnika Sodišča prve stopnje. Sodišče prve stopnje je s sklepom z dne 10. junija 2004 to zahtevo zavrnilo.

21 Z ločeno vlogo, ki je bila v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vpisana 26. aprila 2004, je tožeča stranka vložila predlog za izdajo začasne odredbe za odložitev izvršitve odločbe o neoddaji in odločbe o oddaji ter za odreditev Komisiji, naj sprejme potrebne ukrepe za odložitev učinkov odločbe o oddaji ali pogodbe, sklenjene na podlagi te odločbe. Predsednik Sodišča prve stopnje je s sklepom z dne 27. julija 2004 ta predlog zavrnil, pri čemer je pridržal odločitev o stroških glede tega postopka.

22 Družba WT je z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 9. junija 2004, predlagala, naj se ji v podporo predlogom Komisije dopusti intervencija v tej zadevi. Predsednik drugega senata Sodišča prve stopnje je s sklepom z dne 14. julija 2004 to intervencijo dovolil. Družba WT je vložila svojo intervencijsko vlogo, glede katere so druge stranke v roku podale svoja stališča.

23 Glede na poročilo sodnika poročevalca je Sodišče prve stopnje odločilo začeti ustni postopek in je, kot ukrepe procesnega vodstva, predvidene v členu 64 Poslovnika, zahtevalo od Komisije, naj odgovori na več vprašanj, od družbe WT pa, naj odgovori na vprašanje ter predloži nezaupno fotokopijo finančne in tehnične ponudbe, oddane v okviru zadevnega razpisnega postopka. Komisija je z dopisom z dne 9. februarja 2005 predložila odgovore na vprašanja Sodišča prve stopnje, družba WT pa je z dopisom z dne 14. februarja 2005 predložila zahtevani dokument in odgovor na vprašanje Sodišča prve stopnje.

24 Tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— razglasi za nično odločbo o neoddaji;

— razglasi za nično odločbo o oddaji;

— ugotovi, da je nezakonitost, ki jo je storila Komisija, napaka, ki ustvarja odgovornost Komisije;

— na podlagi člena 64 Poslovnika Komisiji naloži, naj predloži vse dokumente, ki jih ima glede oddaje sklopa št. 1;

— jo za oceno škode, ki jo je utrpela, napoti na Komisijo;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

25 Komisija Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— tožbo v celoti zavrne;

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

26 Intervenient Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— tožbo zavrne;

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Predlogi za razglasitev ničnosti

27 Tožeča stranka predloge za razglasitev ničnosti v bistvu podpira z dvema tožbenima razlogoma. Prvi je kršitev člena 146 izvedbenih določb in očitna napaka pri presoji finančnih ponudb. Drugi je očitna napaka pri presoji kakovosti ponudb.

1. *Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 146 izvedbenih določb in očitna napaka pri oceni finančnih ponudb*

Trditve strank

28 Tožeča stranka meni, da je Komisija s tem, da je domnevala, da naj ponudba družbe WT ne bi bila neobičajno nizka, in naj zato ne bi izpolnila svoje obveznosti, to je zahtevati od družbe WT ustrezne podrobnosti o njenih postavkah, kršila člen 146 izvedbenih določb, ker se po njenem mnenju člen 139 izvedbenih določb v obravnavanem primeru ne uporablja.

29 Po mnenju tožeče stranke naj bi bila cena ponudbe družbe WT za 42 % nižja od povprečja med ponudbo tožeče stranke in ponudbo tretjega ponudnika, ki je oddal cenovno še višjo ponudbo, pri čemer je ponudba tožeče stranke za svojo ceno prejela indeks 165,56, dražja ponudba pa indeks 181,13. Ta velika razlika bi morala Komisijo spodbuditi, da bi ponudbo družbe WT štela za neobičajno nizko, pri čemer je tožeča stranka z dopisom z dne 8. marca 2004 Komisiji sporočila svoje dvome glede zanesljivosti vsebine ponudbe družbe WT.

30 Tožeča stranka poudarja, da čeprav Komisija glede elementov, ki jih je treba upoštevati za sprejetje odločbe o oddaji naročila na podlagi razpisa, razpolaga s pomembno pravico presoje, vendar pa sodnik Skupnosti preveri spoštovanje postopkovnih pravil in obveznost obrazložitve ter materialno pravilnost dejstev, neobstoj očitne napake pri presoji in zlorabe pooblastil (sodba Sodišča prve stopnje z dne 27. septembra 2002 v zadevi Tideland Signal proti Komisiji, T-211/02, Recueil, str. II-3781, točka 33).

31 Glede tega tožeča stranka navaja, da je Sodišče prve stopnje v sodbi z dne 25. februarja 2003 v zadevi Renco proti Svetu (T-4/01, Recueil, str. II-171, točka 76) ugotovilo, da „mora splošno [Svet] preizkusiti zanesljivost in resnost ponudb, ki se mu zdijo sumljive, ter da mora v ta namen po potrebi zahtevati pojasnila glede posameznih cen, ki se mu zdijo sumljive, zlasti kadar so številne“, ter da poleg tega „dejstvo, da je bilo ugotovljeno, da je bila ponudba tožeče stranke v skladu s pogodbeno dokumentacijo, ne oprosti Sveta od njegove obveznosti na podlagi istega člena, da preveri cene ponudbe, če bi se med preizkusom ponudb in po prvotni oceni njihove skladnosti pojavili dvomi glede njihove zanesljivosti“.

32 Tožeča stranka v tej zadevi poudarja, da je cena storitev potovalne agencije za vsakega od sklopov sestavljena iz „provizije za upravljanje“ („Management fee“), ki sestavlja plačilo, dolgovano potovalni agenciji za stroške upravljanja glede službenih potovanj osebja organov in institucij Skupnosti, ter iz „transakcijskih stroškov“ („Transaction fee“), ki sestavljajo plačilo, dolgovano potovalni agenciji za upravne stroške glede službenih potovanj drugih oseb kot osebja evropskih organov in institucij, ampak potujejo na zahtevo evropskih organov in institucij.

33 Tožeča stranka trdi, da je „provizija za upravljanje“ sestavljena iz stroškov za plače, stroškov poslovanja in splošnih stroškov. Po njenem mnenju stroški za plače sestavljajo bistveni del „provizije za upravljanje“ in zato cene za storitve potovalne agencije glede sklopa št. 1. Tožeča stranka je v svoji finančni ponudbi tudi ocenila, da

naj bi stroški za plače znašali 79,5 % provizije za upravljanje. Ker je cena storitev potovalne agencije v bistvenem sestavljena iz stroškov za plače, bi morala Komisija ceno, ki jo je predlagala družba WT, šteti za neobičajno nizko.

34 V teh okoliščinah tožeča stranka meni, da bi možnost znižati stroške za plače in s tem ceno ponudbe morala biti v tem, da se bistveno zmanjša število oseb, ki jim je zaupano izvajanje naročila ali višina njihovih plačil v primerjavi s tistimi, ki jih predlaga tožeča stranka. Taka znižanja bi torej nujno morala imeti učinek na kakovost storitev.

35 Glede, prvič, plačil tožeča stranka poudarja, da naj bi pogodbena dokumentacija predvidevala, da bi bilo treba storitve potovalne agencije opravljati v prostorih evropskih institucij in organov. Pogodbe o delu zaposlenih bi torej urejalo belgijsko pravo, ki za pogodbe o delu predpisuje minimalno plačo.

36 Glede, drugič, števila zaposlenih tožeča stranka meni, da se za zagotavljanje kakovosti storitev zahteva zaposlitev 39 oseb. Ker stroškov osebja ni mogoče znižati, pomembna razlika v ceni med ponudbo družbe WT in ponudbo dveh drugih ponudnikov omogoča zaključek, da obstaja neobičajno nizka ponudba. Sicer bi bilo, če bi bilo mogoče predložiti konkurenčnejšo ponudbo, kot je njena, vsekakor težko utemeljiti razliko 42 %.

37 Poleg tega tožeča stranka trdi, da ni prav, da je Komisija upoštevala razmerje med obsegom transakcij in „provizijo za upravljanje“, ker to merilo ni navedeno v pogodbeni dokumentaciji. V zvezi s tem tožeča stranka poudarja, da naj med

obsegom transakcij za sklopa št. 1 in št. 2 ter proračuni, ocenjenimi za navedena sklopa, ne bi obstajala nobena sorazmernost. Proračun, ocenjen za sklop št. 2, namreč znaša samo 12,58 % proračuna, ocenjenega za sklop št. 1. Poleg tega obseg, ocenjen za sklop št. 2, znaša samo 22,8 % tistega, kar naj bi se pričakovalo za sklop št. 1.

38 Nazadnje tožeča stranka navaja, da je Komisija uporabila druga merila od tistih, ki so navedena v pogodbeni dokumentaciji, in sicer glede „provizije za upravljanje" in s tem, da je upoštevala sistem udeležbe pri dobičku, ki ga je predlagala družba WT, ter njena tehnična in logistična sredstva.

39 Po mnenju Komisije naj ponudba družbe WT ne bi bila neobičajno nizka in naj zato uporaba člena 139 izvedbenih določb ne bi bila nujna. Uporaba glagola „zdeti se" v členu 139(1) izvedbenih določb kaže na voljo zakonodajalca Skupnosti, da naročniku v postopku z razpisom podeli široko presojo. Poleg tega Komisija ugotavlja, da iz tega istega člena izhaja, da neobičajno nizka ponudba ni nezakonita, ker se lahko upoštevajo razlogi za pojasnjevanje neobičajno nizke ponudbe.

40 Komisija poudarja, da naj ne bi obstajala pomembna razlika med povprečno višino stroškov „transakcijskih stroškov", ki jih ponujata tožeča stranka in družba WT, da naj bi torej obstajalo nezanemarljivo odstopanje glede višine „provizije za upravljanje", ki jih ponujata ponudnika.

41 Glede stroškov za plače je družba WT pravilno ocenila potrebno število oseb s tem, da se je opirala zlasti na razmerje „povprečnega letnega obsega transakcij na upravitelja". Poleg tega Komisija navaja, da naj bi druga ponudba predlagala tudi nižje število svetovalcev od tistega, ki ga je predlagala tožeča stranka. Glede stroškov na osebo Komisija poudarja, da je družba WT predlagala drugo najnižjo ceno, medtem ko je tožeča stranka določila najvišjo ceno.

42 Glede splošnih stroškov je ponudba družbe WT izkazala bistveno nižje splošne stroške kot tožeča stranka.

43 Komisija za ocenjevanje je upoštevala tudi različne parametre, da bi ocenila medsebojno povezanost ponudb glede „provizije za upravljanje". Po eni strani naj bi analizirala povprečni strošek transakcije „službeno potovanje", plačane s „provizijo za upravljanje", v razmerju do povprečnega stroška transakcije „druga potovanja", plačane s „transakcijskimi stroški". Ta povprečni strošek naj bi znašal 32,94 EUR proti 14,37 EUR za tožečo stranko in 16 EUR proti 15,66 EUR za družbo WT. Po drugi strani naj bi primerjala strošek „provizije za upravljanje" v zvezi s sklopom št. 1 (Bruselj) s tistim v zvezi s sklopom št. 2 (Luxembourg), in sicer glede na sorazmerni obseg vsakega sklopa. Iz te analize naj bi izhajalo, da naj bi bila „provizija za upravljanje" družbe WT za sklop št. 1 pri 3,56-kratnem obsegu službenih potovanj 3,64-krat višja, ponujene za sklop št. 2. „Provizija za upravljanje" tožeče stranke naj bi bila za sklop št. 1 prikazana kot pomembnejša, ker naj bi bila 7,89-krat višja, ponujene za sklop št. 2 pri enakem 3,56-kratnem obsegu.

44 Zaradi te analize je Komisija menila, da je bila ponudba družbe WT realna, uravnotežena in sorazmerna. Poudarja, da je temeljila na objektivnih in primerljivih parametrih med ponudbami, ki so omogočali tudi presojo medsebojne odvisnosti med tehnično vsebino in ravnjo cene ponudbe.

45 Komisija poudarja tudi dejstvo, da je upoštevala sistem udeležbe pri dobičku družbe WT 5delitev povračil med agencijo in Komisijo, ki jih je na nakupno ceno vozovnic v razmerju do cen Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov (Association du transport aérien international), v nadaljevanju: IATA, s pogajanji dosegla agencija°. Meni, da je sistem udeležbe pri dobičku primeren element za ocenjevanje mogočega dohodka, ki ga lahko pričakuje ponudnik poleg plačila za storitev, in za ocenjevanje gospodarskega ravnotežja ponudbe glede „provizije za upravljanje".

46 Družba WT meni, da je Komisija izkazala, da je začela podroben in natančen primerjalni preizkus tega, da se torej njena ponudba ne more zdeti neobičajno nizka.

Presoja Sodišča prve stopnje

47 Za uvod je treba opozoriti, da ima Komisija široko diskrecijsko pravico glede elementov, ki jih je treba upoštevati za sprejetje odločbe o oddaji naročila na podlagi razpisa, in da se mora nadzor Sodišča prve stopnje omejiti na preverjanje spoštovanja postopkovnih pravil ter obrazložitve in materialne pravilnosti dejstev, neobstoja očitne napake pri presoji in zlorabe pooblastil (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 24. februarja 2000 v zadevi ADT Projekt proti Komisiji, T-145/98, Recueil, str. II-387, točka 147, in z dne 26. februarja 2002 v zadevi Esedra proti Komisiji, T-169/00, Recueil, str. II-609, točka 95).

48 Opozoriti je treba tudi, da se v skladu s členom 97 finančne uredbe „naročilo lahko odda v avtomatskem postopku ali v postopku za ugotavljanje [gospodarsko] najugodnejše ponudbe". Poleg tega je v skladu s členom 138 izvedbenih določb „[gospodarsko] najugodnejša ponudba, ki ima najboljše razmerje med ceno in kakovostjo in hkrati ustreza merilom, ki so odvisna od predmeta naročila [...]".

49 Drugače iz člena 139 izvedbenih določb izhaja, da ima naročnik obveznost omogočiti ponudniku, da se izjasni, celo da obrazloži značilnosti svoje ponudbe, preden jo zavrne, če oceni, da je ponudba neobičajno nizka. Tudi obveznost preveriti resnost ponudbe izhaja iz predhodnega obstoja dvomov glede njene zanesljivosti, pri čemer je poleg tega glavni namen tega člena, da se omogoči ponudniku, da se ne izključi iz postopka, ne da bi imel možnost obrazložiti vsebine svoje ponudbe, ki naj bi se zdela neobičajno nizka.

50 Uporaba člena 146 izvedbenih določb je bistveno povezana z uporabo člena 139 izvedbenih določb, ker je komisija za ocenjevanje samo, kadar se ponudbo v smislu slednjega člena šteje za neobičajno nizko, zavezana zahtevati ustrezne informacije o vseh postavkah ponudbe, preden jo morda zavrne. V nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, tudi če se ponudba ne zdi neobičajno nizka v smislu navedenega člena 139, člen 146 izvedbenih določb ni pomemben. Zato ker komisija za ocenjevanje v tej zadevi nikakor ni imela namena zavrniti ponudbe družbe WT, ker se ji ta ni zdela neobičajno nizka, se člen 139 izvedbenih določb ne izkaže kot pomemben.

51 Glede oddaje spornega naročila iz člena 6 pogodbene dokumentacije izhaja, da „se za vsak sklop naročilo odda ponudniku, ki ob upoštevanju kakovosti predlaganih storitev in cen ponudb predloži gospodarsko najugodnejšo ponudbo“. V skladu z ustaljeno sodno prakso za ugotovitev gospodarsko najugodnejše ponudbe ni treba, da je vsako od meril za oddajo, ki ga je izbral naročnik, nujno povsem gospodarsko, ker naj ne bi bilo izključeno, da lahko dejavniki, ki niso povsem gospodarski, vplivajo na vrednost ponudbe za navedenega naročnika (sodba Sodišča z dne 17. septembra 2002 v zadevi Concordia Bus Finland, C-513/99, Recueil, str. I-7213, točka 55, in zgoraj navedena sodba Renco proti Svetu, točka 67).

52 V obravnavani zadevi je cena storitev potovalne agencije sestavljena iz dveh glavnih elementov: (i) „provizija za upravljanje“, ki predstavlja skupno mesečno vsoto stroškov za plače, stroškov poslovanja in splošnih stroškov, ter (ii) „transakcijski stroški“, ki predstavljajo plačilo, dolgovano potovalni agenciji za upravne stroške glede službenih potovanj oseb, ki potujejo na zahtevo evropskih organov in institucij.

53 Sodišče prve stopnje poudarja, da tožeča stranka ne dvomi v „transakcijske stroške“, ki jih ponuja družba WT, temveč izpodbija samo znesek „provizije za upravljanje“, ki

jo ta ponuja. Ugotoviti je tudi treba, ali je Komisija v zvezi s finančno vsebino „provizije za upravljanje" v njenih različnih elementih storila očitno napako pri presoji, pri čemer je bila ponudba „provizije za upravljanje" družbe WT najcenejša, tista tožeče stranke najdražja, drugi dve ponudbi pa sta bili med tema dvema.

Stroški za plače

54 Ugotoviti je treba, da se stroški za plače ugotovijo glede na število zaposlenih oseb in glede na stroške, ki jih povzroči vsak zaposleni.

55 Glede števila zaposlenih je, prvič, treba opozoriti, da je to lahko koristen kazalnik glede morebitnega podcenjevanja potreb, ki se zahtevajo za pravilno izvajanje storitev, ki so predmet razpisa. Vendar pa takega številčnega podatka ni mogoče šteti za odločilen kazalnik, ker lahko učinkovitost strukturne organizacije ponudnika upraviči manj pomembno številko zaposlenih.

56 V obravnavani zadevi Sodišče prve stopnje ugotavlja, da se je družba WT za ocenjevanje nujnega števila zaposlenih opirala na „povprečni letni obseg transakcij na upravljavca", pri čemer ta izračun temelji na objektivnem in realnem merilu. Družba WT je na pisno vprašanje Sodišča prve stopnje odgovorila, da naj bi bilo število zaposlenih, ki ga ocenjuje kot nujno za sklop št. 1, 29, čeprav naj bi vedela, da je druga ponudba predlagala še nižje število.

57 Ocena tožeče stranke, da je za izvajanje storitev nujnih 39 oseb, ni pomembna, ker ni izključeno, da lahko drugi ponudniki zlasti zaradi zelo učinkovitega načina ravnanja in zelo velike tehnične konkurenčnosti ponudijo manjše število zaposlenih.

58 Sodišče prve stopnje zato meni, da tožeča stranka ni pravno zadostno izkazala, da naj ocena družbe WT v zvezi s številom zaposlenih ne bi bila primerna in da naj bi ta podcenjevala navedeno število.

59 Drugič, glede stroškov na osebo je treba opozoriti, da je družba WT predlagala drugo najnižjo ceno na zaposlenega, medtem ko je tožeča stranka predlagala najvišjo ceno.

60 Ob upoštevanju teh ugotovitev se zdi, da družba WT ni bila edini gospodarski subjekt, ki je za sklop št. 1 zahtevane potrebe ocenil na nižje stroške od tistih, ki jih je ocenila tožeča stranka. Poleg tega je lahko dejstvo, da je drug ponudnik predlagal nižje stroške na osebo kot izbrani ponudnik, podkrepilo presojo naročnika, da naj cene, ki jih je predlagala družba WT, ne bi bile neobičajno nizke.

61 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da se tožeča stranka omejuje na izpodbijanje tega, da naj bi družba WT predlagala ali nezadostno število zaposlenih ali tem neobičajno nizko dodeljeno plačilo. Treba pa je ugotoviti, da tožeča stranka ni navedla primernih elementov, s katerimi bi izkazala, da naj bi Komisija storila očitno napako pri presoji. Zato je naročnik lahko ugotovil, da je bilo število zaposlenih, ki ga je predlagala družba WT, medsebojno povezano in da izbrana ponudba ni bila neobičajno nizka.

Stroški poslovanja

62 Glede stroškov poslovanja iz Priloge 2 k pogodbeni dokumentaciji izhaja, da so ti stroški sestavljeni iz stroškov financiranja agencije za rok med datumom, na kateri agencija plača račune svojim dobaviteljem, in datumom, na kateri Komisija plača račune agenciji, ter iz vseh ostalih stroškov in obremenitev ter iz vseh provizij za upravljanje z osnovnimi delovnimi sredstvi, s potrošnim blagom, z vzdrževanjem ter izkoriščanjem informacijske in komunikacijske opreme, ki se uporablja za izvrševanje pogodbe.

63 V zvezi s tem tožeča stranka ni navedla dokaza, da naj bi bili stroški poslovanja, ki jih je ocenila družba WT, neobičajno nizki, ampak se je v spisih omejila na opredeljevanje sestavnih delov navedenih stroškov, ne da bi pojasnila, v čem naj bi bila ocena teh s strani družbe WT neobičajno nizka.

Splošni stroški

64 Glede splošnih stroškov je treba ugotoviti, da je Komisija lahko ugotovila, da je imela ponudba družbe WT veliko manjši del splošnih stroškov kot ponudba tožeče stranke. Glede na ta položaj je treba poudariti, da ponudniki opravijo ocenjevanje v skladu s svojimi praksami in izkušnjami. Zato ocen tožeče stranke ni mogoče šteti za standard, ker velja, da lahko organizacijska posebnost vsakega ponudnika upraviči obstoj nižjih stroškov.

65 Poleg tega je družba WT po mnenju Komisije skrbela „za čim nižje stroške pri tem, ko je zagotavljala visoko raven kakovosti ter se opirala na infrastrukture in tehnologije, ki so zaradi naprednih proizvodnih tehnik zelo storilne". Iz pisnega odgovora na postavljeno vprašanje Sodišča prve stopnje izhaja, da je Komisija upoštevala zlasti dejstvo, da je družba WT lahko predlagala rešitve, za katere se sodi, da so najboljše mogoče za zagotavljanje storitev za znižanje stroškov in tudi inovativnih informacijskih rešitev. Poleg tega je izčrpen opis tehničnih in logističnih virov v ponudbi družbe WT Komisiji omogočal, da se prepriča o tem, da so bile uporabljene infrastrukture in razvita orodja pri zagotavljanju učinkovitosti storitev usmerjeni v produktivnost in znižanje stroškov.Tudi tehnična ponudba je izpostavila skrb glede zagotavljanja najboljše storitve za najugodnejše stroške.

66 Zato ob upoštevanju teh navedb Sodišče prve stopnje meni, da si je Komisija prizadevala preveriti, ali so splošni stroški zagotavljali pravilno izvajanje pričakovanih storitev ter ali je bila izbrana ponudba zanesljiva in resna.

67 Treba je tudi opozoriti, da je komisija za ocenjevanje preverila medsebojno povezanost „provizije za upravljanje" s tem, da je primerjala, prvič, povprečni strošek transakcije „službeno potovanje", plačane s „provizijo za upravljanje", s stroški transakcije „druga potovanja", plačane s „transakcijskimi stroški". Ta analiza je pokazala, da naj bi bili ti stroški pri ponudbi tožeče stranke skoraj dvakrat višji od povprečnega stroška transakcije, plačane s „transakcijskimi stroški" (32,94 EUR proti 14,37 EUR), v nasprotju s ponudbo družbe WT, ki je predlagala bistveno drugačne stroške (16 EUR proti 15,66 EUR).

68 Komisija za ocenjevanje je, drugič, primerjala strošek „provizije za upravljanje" sklopov št. 1 (Bruselj) in št. 2 (Luxembourg) glede na sorazmerni obseg vsakega sklopa. Ponudba, ki jo je predlagala družba WT, se je torej naročniku lahko zdela zanesljiva, ker je „provizija za upravljanje" za sklop št. 1 znašala 3,64-krat več od ,

ponujene za sklop št. 2, in sicer za 3,56-kratni obseg službenih potovanj, naj bi bilo torej razmerje med ponujenimi cenami upravičeno in medsebojno povezano. Obratno naj bi se „provizija za upravljanje" tožeče stranke zdela veliko višja za sklop št. 1, ker je bila prav tako za 3,56-kratni obseg 7,89-krat višja od, ponujene za sklop št. 2.

69 Sodišče prve stopnje navaja, da tožeča stranka sicer izpodbija to primerjavo na podlagi količnika, vendar pa ne dokaže, da ta ni pravilna, pri čemer je Komisija v nasprotju s trditvijo tožeče stranke to primerjavo uporabila samo zato, da se je prepričala o medsebojni povezanosti izbrane ponudbe, in nikakor, da bi oddala sklop št. 1. Zato je Komisija lahko veljavno ugotovila, da je bila „provizija za upravljanje" ponudbe družbe WT resna in zanesljiva.

Sistem udeležbe pri dobičku

70 Po zgledu Komisije je treba izhajati iz tega, da je bil sistem udeležbe pri dobičku upoštevan pri ugotavljanju kakovosti ponudbe, da bi se izkazalo, da ponudbe upravičeno ni štela za neobičajno nizko. Ta vidik je bil uporabljen za zagotovitev zanesljivosti in resnosti finančne ponudbe kot celote, ne pa kot merilo oddaje. Ker imajo vsa povračila, ki jih prejme izvajalec storitev, za posledico sorazmerno plačilo v korist Komisije in ker je v obravnavani zadevi ponudba družbe WT predlagala pomemben del dodatnega dohodka v deležu udeležbe, se je Komisija lahko prepričala o gospodarskem ravnotežju „provizije za upravljanje".

71 Zaradi prej navedenega se ne zdi, da je Komisija storila očitno napako pri presoji s tem, ko je finančno ponudbo družbe WT štela kot gospodarsko najugodnejšo, ne da bi bila zato neobičajno nizka. Zato je treba prvi tožbeni razlog zavrniti.

2. *Drugi tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji kakovosti tehničnih ponudb*

Trditve strank

72 Tožeča stranka meni, da je Komisija storila očitno napako pri presoji s tem? da je ponudbi družbe WT za kakovost predlaganih storitev dodelila najvišjo oceno (87,62 od 100). Po njenem mnenju in za obrazložitev priznanja najvišje ocene bi morala ponudba družbe WT predložiti pomembne garancije kakovosti v zvezi s storitvami potovalne agencije, ampak tudi višje garancije kakovosti od tistih, ki jih je predlagala. Po njenem mnenju torej družba WT nikakor ni mogla zagotoviti zadostne kakovosti za navedene storitve.

73 Tožeča stranka meni, da naj družba WT z zaposlitvijo 14 od svojih 35 prej zaposlenih ne bi razpolagala z osebjem, ki je potrebno za zagotavljanje dobre kakovosti storitev.

74 Tožeča stranka poudarja, da ji med izvajanjem storitev med izvrševanjem okvirne pogodbe, torej v obdobju od 1. aprila 1999 do 31. marca 2004, ni bila očitana nobena kršitev. V zvezi s tem navaja, da je v notranjem zaznamku z dne 6. decembra 2001 vodja resorja, zadolženega za storitve znotraj Komisije, priznal dobro izvajanje teh storitev potovalne agencije s tem, da je poudaril njihovo „splošno pozitivno" naravo. Zato tožeča stranka meni, da naj bi njena ponudba popolnoma izpolnjevala zahteve, ki jih postavlja pogodbena dokumentacija.

75 Tožeča stranka poudarja, da naj bi Komisija že pred začetkom izvrševanja pogodbe vedela, da družba WT v treh mesecih, torej v obdobju, ki ustreza osmini prvotnega trajanja pogodbe, ne bo mogla zagotoviti pravilnega izvajanja storitev. Tožeča

stranka torej trdi, da naj bi Priloga I k pogodbeni dokumentaciji postavljala opravljanje storitev potovalne agencije v prostorih institucij kot nujen pogoj izvajanja storitve, pri čemer se poleg tega pogodba lahko odpove, „če se izvrševanje pogodbe dejansko ni začelo v treh mesecih po datumu, predvidenem v ta namen". Tožeča stranka je tudi začudena, da je bila družbi WT priznana najvišja ocena kakovosti, čeprav naj bi bilo ob oceni ponudb predvideno, da pogodbe ne bo mogla izvršiti v treh mesecih.

76 Tožeča stranka meni, da so bili z oddajo sklopa št. 1 družbi WT kršeni predpisi pogodbene dokumentacije, ki v Prilogi I kot pogoj za dopustnost ponudb navaja predložitev dokaza, da ponudniki razpolagajo s potrebnimi dovoljenji za izdajo prevoznih dokumentov, in navaja, da bo pred začetkom izvajanja pogodbe zahtevana številka licence IATA (v nadaljevanju: licenca IATA). Pogodba, sklenjena z družbo WT 31. marca 2004, se je torej izvrševala od 1. aprila 2004, čeprav družba WT ni mogla predložiti navedene številke licence. Zato tožeča stranka meni, da naj bi bila sama edina od ponudnikov, ki je v zvezi s pridobitvijo licence IATA spoštovala pogodbeno dokumentacijo.

77 Komisija meni, da je kakovost tehničnih ponudb ocenila v skladu s pogodbeno dokumentacijo in metodami ocenjevanja, določenimi pred odprtjem ponudb, in to ne da bi storila očitno napako pri presoji.

78 Glede nezmožnosti zagotovitve izvrševanja pogodbe med 1. aprilom in 27. junijem 2004 Komisija opaža, da naj nobena od pogodbenic, razen tožeče stranke, ne bi bila sposobna izpolniti upravnih in tehničnih formalnosti, potrebnih za izvajanje storitev v prostorih pisarn Komisije v šestih tednih od odločbe o oddaji in v najmanj enem mesecu od prvega datuma, primernega za podpis pogodbe. Zato je Komisija od tožeče stranke zahtevala, naj nadaljuje z zagotavljanjem te storitve, pri čemer je ta nazadnje zavrnila izpolnitev te zahteve.

79 Komisija zato poudarja, da je zaradi nujnega, neizbežnega položaja, nastalega iz nepredvidljivih dogodkov, ki jih ni mogoče pripisati naročniku in bi lahko ogrozili interese Skupnosti, morala uporabiti člen 126(1)(c) izvedbenih določb. Zato je zadevno pogodbo podpisala z dodatkom, ki novi pogodbenici dopušča, da opravlja storitve „ex-plant", to je v svojih prostorih, za prehodno obdobje, od 1. aprila do 19. maja 2004, in ne za tri mesece, kot trdi tožeča stranka.

80 V zvezi s tem Komisija navaja, da se je morala odzvati na nepredviden odstop več institucij, med njimi Evropskega parlamenta in Sodišča. V obravnavani zadevi naj pogodbena dokumentacija ne bi predvidevala nobenega natančnega datuma za začetek izvajanja storitev, razen da je morala biti pogodba podpisana pred 30. junijem 2004 in da naj bi bile ponudbe od 2. decembra 2003 naprej veljavne devet mesecev. Razen tega naj bi bila družba WT vedno sposobna izvršiti sporno naročilo, ki naj bi se začelo najpozneje 1. julija 2004.

81 Poleg tega izpodbija trditev, da naj bi ob medinstitucionalnem razpisu poznala vsebino težav, ki naj bi sledile odstopu institucij. Šele 8. marca 2004 na sestanku z družbo WT so se pojavili tehnične in upravne težave, ki naj bi od 1. aprila 2004 naprej onemogočile izvrševanje naročila „in-plant". Zato Komisija meni, da so bile težave znane šele po koncu javnega razpisa, kar je Komisijo zavezalo, da najde primerno rešitev.

82 Komisija poudarja, da naj bi se v skladu s pogodbeno dokumentacijo licenca IATA zahtevala šele pred začetkom opravljanja storitev, torej po zaključku postopka javnega razpisa. Poleg tega naj ta licenca nikakor ne bi bila merilo ocenjevanja kakovosti.

83 Družba WT izpodbija dejstvo, da bi bilo treba na mestu samem najvišjo oceno avtomatično podeliti sopogodbenici.

84 Glede licenc IATA družba WT poudarja, da naj bi imela s svetovno licenco, ki pokriva njene dejavnosti v Bruslju, in z licenco IATA za vsako od agencij. Družba WT meni, da naj nobeden od ponudnikov, razen tožeče stranke, ne bi mogel razpolagati z licenco za poslovne prostore znotraj Komisije. Poleg tega WT poudarja, da iz Priloge I k pogodbeni dokumentaciji (klavzula 2.2) izhaja, da naj dejstvo razpolaganja s številko licence IATA posebej za izvrševanje pogodbe nikakor ne bi pomenilo pogoja za dopustnost ponudb.

85 Nazadnje glede števila zaposlenih družbe WT trdi, da naj bi izpolnila pogoj, naveden v obvestilu o razpisu. Dejansko naj bi razpolagala z najmanj 70 zaposlenimi v Belgiji, pri čemer naj bi njeni zaposleni večinoma imeli poklicne kvalifikacije, predvidene v členu 5.2 Priloge I k pogodbeni dokumentaciji.

Presoja Sodišča prve stopnje

86 Najprej je treba opozoriti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je kakovost ponudb treba oceniti na podlagi ponudb, in ne izhajajoč iz izkušenj, ki so jih ponudniki pridobili pri prejšnjih pogodbah z naročnikom, ali na podlagi meril o izbiri, kot je tehnična sposobnost kandidatov, ki so bili že preverjeni v fazi izbire kandidatur in ki jih ni mogoče ponovno upoštevati za primerjavo ponudb (sodba Sodišča z dne 20. septembra 1988 v zadevi Beentjes, 31/87, Recueil, str. 4635, točka 15, in zgoraj navedena sodba Esedra proti Komisiji, točka 158).

87 V tej zadevi iz člena 6 pogodbene dokumentacije izhaja, da se oddaja naročila opravi po dveh merilih, in sicer po kakovosti predlaganih storitev in po cenah ponudb. Ko gre za kakovost ponudbe, se ta oceni v skladu s štirimi merili: (i) osebje, (ii) tehnična in logistična sredstva, (iii) poslovanje in sporočanje informacij in (iv) sposobnost s pogajanji doseči najboljše tarife.

88 Zato izkušnja, ki jo je pridobila tožeča stranka, ne more biti ovira obstoju ponudbe drugega ponudnika, ki je sposoben ponuditi višjo kakovost storitev, kot so njene, in na primeren način izpolnjuje štiri merila za ugotavljanje pričakovane kakovosti.

89 Glede števila zaposlenih je družba WT za sklop št. 1 predlagala 29 zaposlenih, tožeča stranka pa jih je ponudila 39. Ocena družbe WT se je Komisiji lahko zdela zanesljiva, pri čemer lahko produktivnost in učinkovitost družbe WT, kot ju je ta pojasnila v enem od pisnih odgovorov Sodišču prve stopnje in navedenih zgoraj v točki 65, upravičita manj pomembno število zaposlenih v razmerju do tožeče stranke, in to ne da bi neugodno vplivala na pričakovano kakovost storitev.

90 Poleg tega je treba opozoriti, da niti finančna uredba niti izvedbene določbe ne zahtevajo, da ponudnik ob predložitvi svoje ponudbo razpolaga z osebjem za izvrševanje prihodnje pogodbe, ki bi mu lahko bila dodeljena. Vsak izbran ponudnik mora biti namreč sposoben začeti zagotavljati storitve od datuma, ki ga določa pogodba, ki sledi postopku javnega razpisa, in ne preden bi mu bilo naročilo končno oddano. Zahtevati, naj ponudnik ob predložitvi ponudbe razpolaga z zahtevanim številom zaposlenih, bi pomenilo dajati prednost ponudniku na mestu samem in bi razpisu odvzelo pomen. V tej zadevi je pogodbena dokumentacija zahtevala samo to, naj ponudnik ob predložitvi ponudbe razpolaga z najmanj 70 zaposlenimi v Belgiji, kar je pogoj, ki ga je družba WT izpolnila.

91 Opozoriti je treba, da so bile težave izvrševanja, s katerimi se je srečala družba WT, ki ni bila sposobna pridobiti zahtevane licence IATA in torej zagotoviti notranjih storitev od 1. aprila 2004, povezane z odstopom določenih institucij, kar je zahtevalo začetek drugega postopka javnega razpisa, in da so se pojavile šele po oddaji naročila. Dejansko so se navedene težave pojavile šele 8. marca 2004 na sestanku med Komisijo in družbo WT. Zato trditev tožeče stranke, da naj težave družbe WT pri izvrševanju v prvih treh mesecih pogodbe ne bi mogle upravičiti višje ocene in pripraviti Komisije do tega, da odpove pogodbo, nazadnje podpisano z družbo WT, ni bistvena.

92 Po osnutku pogodbe, priložene k pogodbeni dokumentaciji, je možnost odpovedi v nasprotju s trditvami tožeče stranke samo pravica, ki je ponujena instituciji. V tej zadevi je Komisija torej presodila, da naj zadevne storitve ne bi bile zagotovljene s čezmerno zamudo in da naj njihovo izvajanje ne bi povzročalo nesprejemljive zamude, pri čemer je družba WT začela zagotavljati storitve 1. aprila 2004, in sicer pod pogoji, določenimi in prilagojenimi z dodatkom.

93 Poleg tega naj po osnutku pogodbene dokumentacije sposobnost takojšnjega izvajanja storitev ne bi pomenila merila ocenjevanja kakovosti, ker naj ne bi predvidevala, da je končni datum za začetek izvajanja storitev v tej zadevi 1. julij 2004. Zato dejstva, da družba WT storitev od 1. aprila 2004 ni bila sposobna zagotoviti interno, ni mogoče šteti kot kršitev pogodbene dokumentacije, ker je zadnjenavedena navedla samo končni datum za začetek opravljanja storitev. Družba WT je storitve „in-plant" dejansko zagotovila od 24. maja 2004, torej več kot en mesec pred končnim datumom, ki ga določa pogodbena dokumentacija.

94 Glede posebne licence za izvrševanje pogodbe pogodbena dokumentacija navaja, da „se posebna številka licence IATA za izvrševanje pogodbe in potrdilo lokalnih organov, ki upravljajo področje potovalnih agencij, [...] zahtevajo pred začetkom opravljanja dejavnosti [...]" (Priloga I k pogodbeni dokumentaciji (klavzula 2.2)) Družba WT je na obravnavi navedla, da je 10. maja 2004 prejela licenco „A", ki se

nato zahteva za pridobitev licence IATA. V obravnavani zadevi je družba WT navedeno licenco IATA pridobila 18. maja 2004. Zato je družba WT izpolnila predpise pogodbene dokumentacije, ker je imela navedeno licenco pred 1. aprilom 2004.

95 Glede uporabe postopka s pogajanji člen 126(1)(c) izvedbenih določb navaja, da „lahko naročnik odda naročilo v postopku s pogajanji brez predhodne objave javnega razpisa [...], kadar je nujno potrebno, ker iz skrajno nujnih razlogov zaradi nepredvidljivih dogodkov, ki jih naročnik ni mogel predvideti in bi lahko ogrozili interese Skupnosti, ni mogoče spoštovati rokov, določenih za druge postopke [...]".

96 Glede nepredvidljive narave dogodka, ki ga ni mogoče pripisati naročniku, je treba navesti, da je Komisija zaradi odstopov drugih institucij 29. julija 2003 izvedla novo objavo razpisa, kar je povzročilo zamik časovnega načrta. Komisija je v odgovoru na pisno vprašanje Sodišča prve stopnje pojasnila, da je Parlament po svojem soglasju k objavi obvestila o razpisu na sestanku 3. junija 2003 izrazil pomisleke glede udeležbe pri razpisu. Zadržke je izrazil zlasti v zvezi z oddajo naročila na podlagi enega sklopa za vsako mesto. Z zaznamkom z dne 11. junija 2003 je generalni direktor direktorata za kadrovske zadeve Parlamenta sporočil, da Parlament ne bo uspel dokončati pogodbene dokumentacije pred 30. oktobrom 2003. Upoštevanje roka, ki ga je predlagal Parlament, naj bi postavilo pod vprašaj potek postopka javnega razpisa glede najpoznejšega mogočega izteka veljavnosti tekoče pogodbe, namreč 31. marca 2004. Parlament je 8. julija 2003 sporočil svoj odstop, kar je imelo za posledico tudi odstop drugih institucij. Komisija je tudi pojasnila, da v javnem razpisu ni mogla natančno navesti datuma začetka storitev, ampak samo končni datum, ker je imel vsak sklop svoje posebnosti, in sicer različne datume izteka veljavnosti, kar je onemogočilo določitev enotnega datuma začetka opravljanja storitev za vse sklope. Poleg tega je Komisija šele od sestanka, ki je bil 8. marca 2004, vedela, da je postopek pridobitve licence IATA, ki se zahteva za opravljanje storitev „in-plant", zahteval čas in bi lahko imel za posledico tudi določeno zamudo pri izvajanju storitev.

97 Komisija je zato, da bi odpravila to težavo, ki je bila posledica prvotnega odstopa institucij, od tožeče stranke zahtevala, naj zagotovi storitve v prehodnem obdobju od šestih do osmih mesecev, kar je zadnjenavedena zavrnila.

98 Sodišče prve stopnje je torej menilo, da časovni načrt, ki ga je prekinil nepredviden odstop določenih institucij in zavrnitev tožeče stranke, da zagotovi storitve v prehodnem obdobju, Komisiji ni omogočal, da bi ohranila kontinuiteto storitev potovalne agencije, ne da bi uporabila podpis iz dodatka, ki je družbi WT dopuščal zagotavljanje storitev „ex-plant" od 1. aprila do 19. maja 2004, da bi se soočila z nujnim, neizbežnim položajem, ki mu je bila izpostavljena.

99 Poleg tega se zdi, da Komisija ni imela nobene vloge pri zadevnih odstopih, saj jih ni mogla predvideti in ji jih ni bilo mogoče pripisati, ker so se zadržki Parlamenta pojavili šele po prvotni objavi obvestila o razpisu.

100 Glede ogrožanja interesov Skupnosti je treba ugotoviti, da je pomembnost kontinuitete storitev, predvidenih v tej zadevi, ki ustvarja več kot 57.000 službenih potovanj na leto, taka, da naj bi morala Komisija zagotoviti njihovo kontinuiteto, in sicer z uporabo postopka s pogajanji.

101 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da postopek s pogajanji nikakor ni bil uporabljen v okviru javnega razpisa. Ta postopek je bil dejansko uporabljen samo za podpisovanje dodatka h glavni pogodbi, ki je sledila postopku javnega razpisa in je bila podpisana 31. marca 2004. Zato je bila edina naloga tega dodatka, da omogoči opravljanje navedenih storitev „ex-plant" od 1. aprila do 19. maja 2004, ker je tožeča stranka zavrnila zagotavljanje storitev v prehodnem obdobju.

102 Sodišče prve stopnje tudi meni, da bi moral biti ponudnik na podlagi pogodbene dokumentacije sposoben interno zagotoviti storitve ne do datuma predložitve ponudbe, ampak do 1. julija 2004. Zaradi zavrnitve tožeče stranke, da podaljša pogodbo po izteku veljavnosti okvirne pogodbe 31. marca 2004, je bila Komisija prisiljena najti pogodbeno ureditev z družbo WT, da bi zagotovila kontinuiteto storitev. Zdi se namreč upravičeno, da je predčasno izvajanje storitev s 1. aprilom 2004 zahtevalo prilagoditev pogodbe, ki bi dopuščala predvsem začasno opravljanje storitev „ex-plant". Glede tega je treba tudi poudariti, da bi družba WT lahko izpolnila zahteve, ki jih je postavljala pogodbena dokumentacija, ker je bila sposobna interno zagotoviti storitve od 24. maja 2004, torej več kot en mesec pred končnim datumom, določenim z navedeno dokumentacijo.

103 Zato je treba ugotoviti, da so bili pogoji, navedeni v členu 126(1)(c) izvedbenih določb, izpolnjeni in uporaba postopka s pogajanji upravičena.

104 Nazadnje je treba glede tožbenega razloga tožeče stranke, ki ga ta uveljavlja v repliki, v zvezi s kršitvijo načel enakega obravnavanja in nediskriminacije, ki ju sankcionira člen 89(1) finančne uredbe, poudariti, da je v skladu s členom 48(2) Poslovnika med postopkom prepovedano navajanje novih tožbenih razlogov, razen če ne temeljijo na pravnih vprašanjih ali dejstvih, ki se pojavijo med postopkom. Ker ta tožbeni razlog v tožbi ni bil naveden in ker ne gre za element, ki bi se pojavil med postopkom, ga je treba razglasiti za nedopusten.

105 Glede na zgoraj navedeno se ne zdi, da je Komisija storila očitno napako pri presoji kakovosti izbrane ponudbe. Zato je treba drugi tožbeni razlog zavrniti.

3. *Predlog za predložitev dokumentov v zvezi z oddajo sklopa št. 1*

106 V okviru ukrepov procesnega vodstva je Sodišče prve stopnje od intervenienta med drugim zahtevalo, naj predloži podatke v zvezi s svojo ponudbo. Zato Sodišče prve stopnje meni, da je zadeva na podlagi podatkov iz spisa dovolj razjasnjena, da odloči v sporu, ne da bi Komisiji naložilo predložitev vseh dokumentov v zvezi z oddajo sklopa št. 1, kot je na podlagi člena 64 Poslovnika predlagala tožeča stranka.

Odškodninski zahtevek

107 Iz vsega zgoraj navedenega izhaja, da Komisija ni storila očitne napake pri presoji ob izbiri izbranega ponudnika in da tudi ni kršila finančne uredbe. Poleg tega tožeča stranka ne navaja nobenega nadaljnjega vidika, ki bi se razlikoval od teh dveh tožbenih razlogov, ki bi lahko pomenil nezakonitost in povzročil odgovornost Komisije. Zato je treba odškodninski zahtevek šteti za neutemeljen, ne da bi se Sodišče prve stopnje moralo izjaviti o njegovi dopustnosti.

108 Glede na zgoraj navedeno je torej treba tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

109 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeča stranka ni uspela, zato se ji naloži plačilo stroškov Komisije in intervenienta, vključno s tistimi, ki se nanašajo na postopek za izdajo začasne odredbe.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (drugi senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Tožeči stranki se naloži plačilo stroškov Komisije in intervenienta, vključno s tistimi, ki se nanašajo na postopek za izdajo začasne odredbe.

Pirrung Forwood Papasavvas

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 6. julija 2005.

Sodni tajnik Predsednik

H. Jung J. Pirrung

Stvarno kazalo

Pravni okvir ... II - 2632

Dejansko stanje ... II - 2633

Postopek in predlogi strank ... II - 2637

Predlogi za razglasitev ničnosti ... II - 2640

1. Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 146 izvedbenih določb in očitna napaka pri oceni finančnih ponudb ... II - 2640

Trditve strank ... II - 2640

Presoja Sodišča prve stopnje ... II - 2645

Stroški za plače ... II - 2647

Stroški poslovanja ... II - 2649

Splošni stroški ... II - 2649

Sistem udeležbe pri dobičku ... II - 2651

2. Drugi tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji kakovosti tehničnih ponudb ... II - 2652

Trditve strank ... II - 2652

Presoja Sodišča prve stopnje ... II - 2655

3. Predlog za predložitev dokumentov v zvezi z oddajo sklopa št. 1 ... II - 2661

Odškodninski zahtevek ... II - 2661

Stroški ... II - 2661